

jij & wij

VOORJAAR 2022
27

ne

**“Ik wil klanten
verrassen met iets
bijzonders”**

Meïra Molenaar, Okay Fashion & Jeans

Verder in dit nummer

**Wat doe je als je dag en nacht
geluid hoort, zoals Monique Klaare**

**Shoppen in
Nijmegen**

Ik vertrek
Naar Tunesië door vakantieliefde

VOORWOORD

Als je door de stad loopt, zie je steeds meer winkeliers instagrammable spots maken. Dat zijn fotogenieke plekken in en om de winkel, waar shoppers niet aan voorbij kunnen gaan zonder even snel op de foto te gaan voor bijvoorbeeld de socials. Bij ons wil de Jij&Wij Magazine Instagrampagina nog niet echt vlotten. Het aantal volgers stagneert, terwijl er bij Facebook iedere week pagina-likes bijkomen.

Daarom willen we de Jij&Wij Magazine-Insta een boost geven en starten we onder meer met 'Eva vraagt zich af'. Dit is een reportagereeks van Eva Eikhout, bekend van BNNVARA. Om de week zal zij een stad bezoeken en op zoek gaan naar vragen die leven op de winkelvloer en in de winkelstraat.

Is dat iets voor een pensioenfonds? Moeten jullie niet gewoon zorgen voor een goed pensioen?

Natuurlijk! Maar wij vinden het ook belangrijk, om mensen op een verrassende manier af en toe bij hun pensioen stil te laten staan. Al is het maar één keer per jaar. Volg ons daarom op Instagram @jijenwijmagazine.

Daarnaast hebben we een nieuw online platform, waar je ontdekt hoe we het pensioengeld beleggen en waar we voor staan: www.jijenwijbeleggen.nl. Natuurlijk blijven we ook met heel veel plezier het papieren tijdschrift Jij&Wij Magazine maken. Wist je trouwens dat Jij&Wij Magazine van 100 procent gerecycled papier is gemaakt en 100 procent CO2 neutraal is?

Nog beter is dat we nu ook niet meer bijdragen aan de plastic afvalberg omdat de seal rond het magazine is vervangen door een volledig klimaatvriendelijke wikkel. Je kunt deze gewoon bij het GFT-afval kwijt.

Veel leesplezier!

*Viktorija Veljanoska
Hoofdredacteur Jij&Wij Magazine*

In 'Eva vraagt zich af' gaat Eva Eikhout om de week naar een winkelstraat in een andere stad. Ze zoekt antwoord op vragen die leven op de winkelvloer. Mis haar niet. Volg 'Eva vraagt zich af' op YouTube, @jijenwijmagazine op insta en jijenwijbeleggen.nl.

Inhoud nr. 27

*Jij&Wij, jouw magazine
van Pensioenfonds Detailhandel*

06 Nieuws

Met dit keer onder meer: Op je 20ste met pensioen kan dat? Pensioenfonds Detailhandel investeert 100 miljoen euro in de circulaire economie, 4 tips waarmee je veilig het internet opgaat, en Jij&Wij Beleggen is een feit.

12 In Jij& je favoriete klant

Pruikensalon Mariposa in Badhoevedorp is voor Ellen Pichel – de Wit een warm bad. De zaak wordt gerund door Mary van den Brink.

14 Als ik met pensioen ga, dan...

... vindt Anne-Marieke van Dam dat je “een droom nu moet naleven, niet pas na je pensioen.” Matthijs Oude Voshaar hoopt dat hij na zijn pensioen op dezelfde voet verder kan leven en Meïra Molenaar wil na haar pensioen vooral leuke dingen doen en reizen maken.

20 “Ik ervaar nooit de rust van complete stilte”

Vanaf de basisschool hoort Monique Klaare permanent een pieptoon. De medewerker van IKEA kreeg er al op jonge leeftijd mee te maken: tinnitus.

24 Shoppen in Nijmegen

Wat heeft een van de oudste steden van Nederland op winkelgebied te bieden?

26 “Ons doel is om een groene stadsoase te creëren”

Aan de buitenzijde zie je niet veel meer dan glazen kassen. Daarom zou je op het eerste oog niet zeggen, dat dit tuincentrum in Utrecht een oppervlakte heeft van maar liefst 10.000 vierkante meter. Eenmaal binnen ervaar je hoe enorm groot Steck is.

30 “Laten zien wat kunst kan betekenen, daar word ik blij van”

Je hoeft niet op de kunstacademie te hebben gezeten om kunst te waarderen. Het levende bewijs zijn deze vier liefhebbers, maar hoe is het om in een kunstwinkel te werken?

38 Ik vertrek!

“Wij zijn nogal rusteloos”, zegt Els Leendertse van Eck. Met haar man Ben woont ze op nog geen drie minuten lopen van het strand op het eiland Djerba in Tunesië. Ze zijn er drie jaar geleden komen wonen door de vakantieliefde van Els haar dochter.

44 De voor- en tegenstemmen van Pensioenfonds Detailhandel

Ben je belegger in aandelen dan mag je stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Op die manier kun je invloed uitoefenen op een onderneming. Pensioenfonds Pensioenfonds Detailhandel doet dit veelvuldig en over de hele wereld.

48 Ons team is één grote familie: samen uit, samen thuis”

Juwelier Jos uit Gouda verdubbelde tijdens de pandemie het medewerkersbestand van zijn zaak: van twaalf naar vijftientig mensen. En of je net begint, of al vijftientig jaar met eigenaar Jos van Beek samenwerkt. Voor hem is iedereen even belangrijk.

50 Puzzelen

Stuur je oplossing in en win.

51 “We vertellen elkaar veel, wat allemaal binnen onze muren blijft”

Teamspirit met de leukste inzendingen van de afgelopen tijd. Stuur jij ook een foto van je team in?

52 Jij& de achterpagina

Is United Colors of Benetton terug van weggeweest?

Jij&Wij verschijnt 3 x per jaar
Opplage: 300.000 exemplaren
Concept & realisatie:
thepublisherswife
Gedrukt door: Habo
DaCosta

Aan deze editie werkten mee: Kees Beudeker, Theo Brugmans, Henk Groot, Henk Hokke, Laura van Horik, Sasja Keijmel, Lize Kraan, Marianne Kronenberg, Leonie Linotte, W. Plantinga, Marco Reijken, Steven Snoep, Louise Kranenburg, Noor Schröder, René Upperman, Wijnand van Till, Veerle van der Veer, Viktorija Veljanoska (hoofddirectie) en Ard de Wit.

Heb je vragen over jouw pensioen? Bel 0800-1972 (tussen 8.00-17.00 uur)

Pensioenfonds Detailhandel

Aan dit nummer kunnen geen rechten worden ontleend. Bij de samenstelling van deze uitgave is de inhoud met de grootst mogelijke zorg tot stand gekomen. Echter, cijfers en/of informatie kunnen in bepaalde gevallen achterhaald zijn bij het ter perse gaan van dit magazine. Wil je Jij&Wij magazine niet meer per post ontvangen, ga dan naar je Persoonlijke Pensioenomgeving op pensioenfondsdetailhandel.nl. Inloggen met DigiD.

Jij&Wij Magazine wordt voortaan verstuurd in een klimaatneutrale wikkel. Deze kan bij het GFT-afval.

NIEUWS

Een selectie van de laatste lifestyle nieuwtjes en leuke weetjes uit de retail en pensioenwereld.

Jongeren shoppen sneller op social media

Social commerce is bezig met een opmars, zeker onder jongeren. Recent onderzoek van Shopify wees uit dat de generatie van 18 tot 34 jaar eerder via social media platforms als Instagram (46%), Facebook (43%), TikTok (30%) en Pinterest (30%) bereid is tot kopen over te gaan dan consumenten van 35 jaar en ouder.

Pensioenfonds Detailhandel investeert 100 miljoen euro in circulaire economie

Kortgeleden maakte impactinvesteerder Polestar Capital bekend het grootste circulaire economie investeringsfonds in Europa te openen. Het fonds, dat de naam Polestar Capital Circular Debt Fund draagt, opent met 100 miljoen euro van Pensioenfonds Detailhandel en zal naar verwachting dit jaar doorgroeien tot 400 miljoen euro. Het fonds gaat leningen verstrekken aan innovatieve Nederlandse circulaire projecten die zonder de lening niet of vertraagd gerealiseerd zouden worden.

Elke week weer leuk nieuws om te liken!

Volg ons op Facebook:

facebook.com/jijenwijmagazine

en Instagram: [@jijenwijmagazine](https://www.instagram.com/jijenwijmagazine).

Eva vraagt zich af

Op de winkelvloer wemelt het van de vragen. Die vaker niet, dan wel worden gesteld. Tot je Eva ontmoet. Volg 'Eva vraagt zich af' op YouTube, Insta (@jijenwijmagazine). Facebook en [jijenwijbeleggen.nl](https://www.jijenwijbeleggen.nl).

Miss Etam is terug

Miss Etam is terug als webshop. Via de eigen webshop en Wehkamp biedt Miss Etam nu nieuwe collecties aan. Thomas Zonneveld en Melanie Barneveld, die zich eerder bezighielden met de e-commerce bij het merk, zijn verantwoordelijk voor de herlancering. Het gaat om meerdere collecties per seizoen en actuele, trendy kleding voor elke gelegenheid.

Kijk dan

Het werk van Pensioenfonds Detailhandel wordt kritisch gevolgd door het Verantwoordingsorgaan (VO). Een groep van 14 (oud) werknemers, (oud) werkgevers en gepensioneerden uit de retail. In Jij&Wij magazine stellen ze zich aan je voor.

WILMA VAN AKEN

Zit in het VO namens: Vakbond FNV.

Nice to know: "Ik ben heel nieuwsgierig en sociaal ingesteld en kan heel slecht tegen onrecht. Zaken die niet kloppen, ga ik tegen in het geweer."

Droom: "Heb ik niet echt, ik ben heel tevreden, of ja, ik wil graag gezond oud worden."

Wil nooit meer: "Ergens anders slapen dan in mijn eigen bed."

Denkt dat dit anders kan: "Jonge mensen meer interesseren voor een solidair pensioen. Zodat je er niet alleen voor staat, maar gezamenlijk de lasten en de lusten deelt."

Ziet pensioen als: "Een soort verzekering die uitkeert als mensen eraan toe zijn."

Wil het volgende met het VO bereiken: "Als het kan, dan moet Pensioenfonds Detailhandel samenwerken met een werknemer, gepensioneerde of werkgever die in de problemen is gekomen. Het menselijk belang voorop."

Wat verdient je hiermee? "Gevoelig punt. Het geld dat ik voor deze functie behoor te krijgen gaat in de grote pot bij FNV, terwijl je er behoorlijk wat voor moet doen. Ik accepteer het met tegenzin, ik hoef er niet rijk van te worden en vind het leuk om te doen."

Vertel eens iets van jezelf wat weinig mensen weten, maar een kleine onthulling is: "Mijn ex-partner had op zijn vijftigste zijn coming out. Ik ben hiervoor op televisie geweest bij het programma 'In de schaduw van het nieuws': wat te doen als je homoseksuele gevoelens hebt en je bent getrouwd?"

PROFIEL

Naam: Wilma van Aken.

Leeftijd: 67 jaar (sinds één jaar AOW'er, in 2019 met vervroegd pensioen gegaan).

Woonplaats: Nuenen, Noord-Brabant.

Beroep/werkgever: opgeleid als chemisch analist, was verkoopmedewerker bij de Bijenkorf, is nu o.a. vrijwilliger bij Seniorenvereniging Nuenen en mantelzorger.

Opmerkingen of vragen voor het VO, stuur ze naar info@VObpfd.nl

INSIGHTS

Op je 20ste met pensioen

Wie dat kan, is profvoetballer met een internationale sterrenstatus, of influencer met honderdduizenden, zo niet miljoenen volgers. Ook kun je rijke ouders hebben, maar wij gewone stervelingen moeten aan het werk.

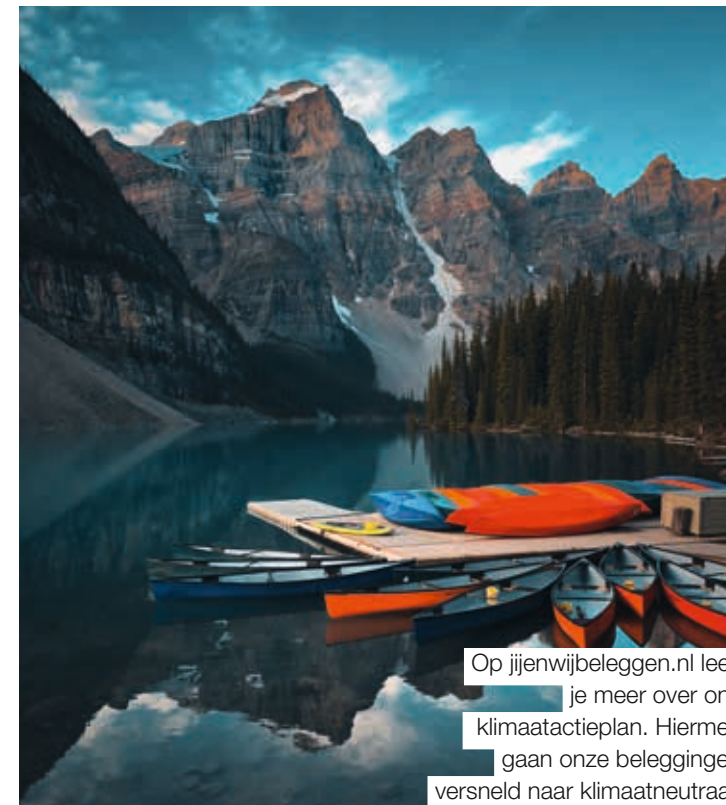
Overigens is de leeftijd van 20 jaar wel een leeftijd die bij Pensioenfonds Detailhandel telt. Het is namelijk het moment waarop je samen met je werkgever automatisch bouwt aan je pensioen. Wil je checken hoeveel dat is, dan kun je dat doen op mijnpensioenoverzicht.nl. Daar vind je al je opgebouwde pensioenen op een rijtje. Daarbovenop komt nog AOW, voor ieder jaar dat je sinds je 15de in Nederland hebt gewoond. Samen vormt dat je pensioen.

Nieuwe bestuursvoorzitter *Selma Skalli*

Selma Skalli is de nieuwe werknemersvoorzitter van Pensioenfonds Detailhandel. De 37-jarige Rotterdamse fiscaal jurist is de opvolger van de bekende vakbondsman Henk van der Kolk. Ook Skalli komt uit de vakbondswereld. Speerpunt van de kersverse bestuursvoorzitter van het pensioenfonds is communicatie: “Ik wil werknemers vaker stil laten staan bij hun pensioen.”

Klimaatactieplan!

Op jijenvijbeleggen.nl lees je meer over ons klimaatactieplan. Hiermee gaan onze beleggingen versneld naar klimaatneutraal.

Vragen voor Ard...

1 Belegt Pensioenfonds Detailhandel in Rusland en zo ja wat gebeurt daarmee?

Het bestuur van Pensioenfonds Detailhandel heeft besloten om per direct te stoppen met beleggen in Rusland. Er zullen geen nieuwe Russische beleggingen worden aangekocht en de posities in de aandelenportefeuille en Russische staatsobligaties zullen worden verkocht.

2 Stel dat ik naar het buitenland verhuis, wordt mijn AOW en pensioen daar ook uitbetaald?

“Voor de uitbetaling van AOW gelden voor een paar landen in de wereld restricties. Dit overzicht vind je op de website van de Rijksoverheid.”

3 Welk percentage van mijn salaris wordt apart gezet voor mijn pensioen?

“Het percentage dat over je brutosalaris wordt ingehouden bedraagt 6,075%.”

Ard de Wit is Hoofd Risk & Finance bij Pensioenfonds Detailhandel.

Opnieuw verhoging van pensioenen

Na een gedeeltelijke indexatie van 0,1 procent in 2019, heeft Pensioenfonds Detailhandel dit jaar de pensioenen opnieuw verhoogd. Nu met 0,5 procent. Om een indexatie te mogen doorvoeren, is een beleidsdekkingsgraad van 110 procent of hoger vereist. De beleidsdekkingsgraad stond eind december 2021 op 114,5 procent.

Pensioen

A Gaat het je duizelen bij de woorden ‘dekkingsgraad’ en ‘AOW’? Houd dan ons Pensioen ABC in de gaten! In deze rubriek leggen we elke keer een andere pensioenterm uit. Deze keer: **Nabestaandenpensioen**.

B Dat is het pensioen dat wordt uitgekeerd aan de partner of kinderen van een overleden deelnemer aan een pensioenregeling, zoals die van Pensioenfonds Detailhandel. Nabestaandenpensioen bestaat uit Partnerpensioen voor de overgebleven partner en Wezenpensioen voor de kinderen.

C Bij een wezenpensioen ontvangen kinderen vaak tot een leeftijd van 18 of 21 jaar een bepaald deel van het pensioen.

Dan meteen nog even dit, de term deelnemer. Dat is de persoon die pensioenrechten of pensioenkapitaal opbouwt bij een pensioenfonds. In jouw geval Pensioenfonds Detailhandel. Je neemt deel aan onze pensioenregeling, dus je bent deelnemer bij Pensioenfonds Detailhandel.

Het hele verhaal over je pensioen

Weten hoe wij je pensioen opbouwen? En hoe we dat verantwoord doen met het doel een goed rendement te behalen en dat samen met de bij ons aangesloten werkgevers? Je ontdekt het op Jij&Wij Beleggen.

Jij&Wij Beleggen is een nieuw online platform van Pensioenfonds Detailhandel. Op www.jijenwijbeleggen.nl kijk je direct in onze beleggingskeuken en zie je hoe wij werken en waar wij voor staan. Welke keuzes we maken, en waarom. Waar we wel en niet in beleggen. En hoe we onze invloed gebruiken om organisaties steeds een beetje duurzamer, eerlijker en inclusiever te maken.

Gevoelige onderwerpen

Ook zware onderwerpen gaan we niet uit de weg. Zoals: wat doen wij (nog) in de fossiele industrie? Moeten we in

kernenergie? Serieuze vragen waar wij telkens met hoofd én hart de juiste keuze willen maken.

Daarnaast houd je via Jij&Wij Beleggen de vinger aan de pols van de retailsector. Met verrassend goed nieuws, positieve ontwikkelingen en innovaties en uitdagende meningen. Allemaal vers, direct vanaf de winkelvloer!

Benieuwd? Kom snel kijken op www.jijenwijbeleggen.nl.

Jij&reacties

In onze mailbox en op de socials komen er regelmatig leuke reacties van onze interviewkandidaten en lezers voorbij. Kleine greep:

“In de vorige Jij&Wij las ik een verhaal van iemand die zei: “‘Het lijkt me lastig om na mijn pensioen niks te doen hebben’. Dat geloof je toch niet. Voor mij mag het nu al zo ver zijn!”

“Werd helemaal blij van het thema muziek. En zo ook te lezen dat instrumentbouwers van alle tijden zijn, het verhaal van Hans de Louter.”

“Heeft die H&M topman in de Portugese Algarve een plekje over in zijn crib? Ik vertrek meteen!”

“Het winkelcentrum van Lelystad wordt onderschat, kom een keertje langs.

“Waar meld ik mij aan voor de masturbatiecursus, nu Christine le Duc is overgenomen door EasyToys?”

“Het verhaal van Mohamed Semhani, de man die moest vluchten uit Syrië, is indrukwekkend”

“Hallo Jij&Wij, Willy Wildenborg hier, van ‘Voor jou! - chocolate’. Luister, kan ik jullie misschien wat van onze artikelen sturen? Wij komen niet heel veel in de media maar zijn gelukkig wel op heel veel verkooppunten verkrijgbaar.”

“Dank voor de plaatsing van het stukje over VEGA-LIFE op de achterpagina. Maar het belangrijkste wat we verkopen staat er niet in: schoenen. Is dat nog aan te vullen?”

Amsterdam Product van het Jaar 2021

Net nadat Amsterdam bekendmaakte het merk stop te willen zetten, won het tijdens de GroeiBORREL van MKB-Amsterdam de prijs Product van het Jaar 2021. Amsterdam maakte volgens de jury van een simpele spijkerbroek een echt Amsterdams product en daarmee een promotie voor de stad. De jeans van Amsterdam heeft meerdere details die refereren naar Amsterdam, zoals de drie wapenkransen op de knopen van de spijkerbroek.

Pensioenen Pensioenfonds Wonen naar Pensioenfonds Detailhandel

Vanaf begin dit jaar zijn de pensioenen van ruim tienduizend gepensioneerd van Pensioenfonds Wonen ondergebracht bij Pensioenfonds Detailhandel. Daarmee komt het totaal aantal mensen met een pensioen van het pensioenfonds op 120.000 personen. Nu alle pensioenen zijn samengevoegd biedt dat schaalvoordelen. Zowel aan de kosten- als opbrengstenkant.

“Ze is heel vrij in haar denken: dat bewonder ik aan haar”

Soms is een klant niet alleen een sfeermaker of inspiratiebron, maar eerder een vriendin. Voor klant Ellen Pichel – de Wit (57) is Pruikensalon Mariposa in Badhoevedorp, een warm bad. De zaak wordt gerund door Mary van den Brink (73).

☰ Laura van Horik 📷 Wijnand van Till

Mary:

“Ellen komt ieder jaar trouw langs. Ze is echt een lieverd en we hebben een heel fijne band. Als ze er is, is het meteen gezellig. Ik zet wat modellen voor haar klaar en zij gaat haar gang. Wat ik aan haar bewonder? Ze is heel vrij in haar denken.”

Ellen:

“Ik heb nooit een lekkere bos haar gehad en toen ik een jaar of acht geleden bij Mariposa terecht ben gekomen, werd ik heel hartelijk ontvangen. In deze zaak wordt nog ruimschoots de tijd voor je genomen en ik krijg de mogelijkheid om van allerlei pruiken te passen. Dat betekent heel veel voor mij. Mary is lief en vakkundig. Ik zou bijna zeggen dat ze familie is geworden.”

“Het zou fijn zijn als ik na mijn pensioen op dezelfde voet verder kan leven”

Het duurde even voordat Matthijs Oude Voshaar (34) ontdekte wat hij wilde. Na de middelbare school deed hij de koksopleiding en werkte hij jaren in de horeca, om vervolgens de opleiding Pedagogisch medewerker te volgen. Totdat hij erachter kwam, dat dit ook niet op zijn lijf was geschreven. Nu zit hij al bijna zeven jaar op z'n plek bij Slijterij Wijnkoperij de Barrique in Borne.

✎ Laura van Horik 📷 Steven Snoep

MATTHIJS OUDE VOSHAAR (34)
WERKT BIJ SLIJTERIJ WIJNKOPERIJ
DE BARRIQUE IN BORNE.

ACHTERGROND

Matthijs woont samen met zijn partner in Zenderen, onderdeel van de gemeente Borne, zo'n drie kilometer bij zijn werk vandaan. Hij werkt vijf dagen in de week in de slijterij. Twee jaar geleden is deze verhuisd naar een compleet nieuwe en grotere locatie in Borne. Sindsdien heeft Matthijs de gedestilleerde dranken onder zijn hoede. Ook organiseert hij proeverijen. Zijn favoriet? Whisky.

De onregelmatigheid van de horeca was Matthijs na een jaar of tien een doorn in het oog, dus besloot hij dat het tijd werd voor een job met regelmatige werktijden. Daarna zien we wel weer verder, dacht hij. De vacature van Slijterij de Barrique kwam langs en voordat Matthijs er erg in had, werd hij aangenomen en vlogen er zeven jaren voorbij.

Matthijs beschikt in de winkel over zijn eigen eiland, de afdeling gedistilleerd. Noem een likeur, cognac of whisky en de Zenderenaar weet er inmiddels alles van. Geef hem vrijheid en diversiteit in zijn werk en

hij is een gelukkig mens. “Ik kan ontzettend veel doen hier, dat bevalt top. Ik voel me serieus genomen en krijg volop verantwoordelijkheid. Daarbuiten vind ik klantcontact belangrijk. Ik maak altijd even een babbeltje en weet na al die jaren precies wie wat drinkt of lekker vindt. Ik denk dat het heel simpel is: een baan moet altijd boeiend blijven. Zolang er uitdaging is, vind ik het mooi.”

LIQUORIST

Om zijn drankenkennis te vergroten, is Matthijs in september gestart met een Liquoristenopleiding. Daar is hij tot juni van dit jaar zoet

mee. “Hoewel ik inmiddels beschik over behoorlijk wat praktijkervaring, heb ik in feite geen vakdiploma's. Daarom leek het mij interessant om me te verdiepen in de achtergrond van de dranken die ik verkoop op mijn afdeling. Over een aantal maanden mag ik mijzelf liquorist noemen. Hartstikke leuk, het is mij wel duidelijk geworden dat ik in de wereld van dranken wil blijven.”

GOED GEREGLD

Vier jaar geleden deed Matthijs voor het eerst een poging om zich te verdiepen in zijn pensioen, toen hij met zijn partner een huis kocht. “Maar ik heb

“Het is mij wel duidelijk geworden dat ik in de wereld van dranken wil blijven”

niet veel ontdekt, ik zou er meer de tijd voor moeten nemen. Want ik hoop dat ik tegen de tijd dat ik met pensioen ga op dezelfde voet verder kan leven. Het zou helemaal mooi zijn als er dan ook nog een vakantie of zelfs een tweede vakantie vanaf kan. Hoewel het allerbelangrijkst is, dat ik gezond blijf en in staat ben om dingen te kunnen ondernemen.”

“Mensen die écht iets nieuws willen proberen: dat is gaaf”

“Ik hoop na mijn pensioen leuke dingen te doen en reizen te maken”

Meïra Molenaar (26) had geen idee wat ze wilde worden. Maar op een of andere manier sprak werken in de retail haar altijd aan. Vanaf november vorig jaar werkt ze als verkoopmedewerker van kledingwinkel Okay Fashion & Jeans in Dieren.

✎ Laura van Horik 📷 Steven Snoep

MEÏRA MOLENAAR (26)
WERKT BIJ OKAY FASHION & JEANS IN DIEREN.

ACHTERGROND

Meïra is de benjamin van het verkoopteam en heeft daardoor een andere kijk op dingen dan haar collega's. Doordat het een klein gezelschap is, kun je volgens haar veel van elkaar leren. Omdat Meïra handig is met social media, houdt zij dit voor de winkel bij.

Drie jaar lang werkte ze bij de HEMA. Daarna bijna acht jaar op de broodafdeling bij Albert Heijn. Allebei als bijbaantje naast haar middelbare school. Toen Meïra vervolgens haar havo-diploma behaalde, ging ze aan de Hogere Hotelschool studeren. Na driekwart jaar bleek dit eigenlijk helemaal niet bij haar te passen. “Ik ben een generalist, vind veel dingen een beetje interessant, maar haak af als het de diepte in gaat. Na lang wikken en wegen ben ik met mijn studie gestopt. Dat viel samen met het moment waarop ik met mijn vriend Thijs ging samenwonen. Om geld in het laadje te brengen, ben ik toen fulltime gaan werken. Dat beviel meteen goed.”

UITBUNDIG

Bij Okay Fashion & Jeans werkt ze vierentwintig uur per week. Momenteel als verkoopmedewerker, maar binnenkort misschien wel als shopmanager. “Dan ben je min of meer leidinggevende, het aanspreekpunt van de winkel. Die rol lijkt mij leuk. Daarom krijg ik nu de ruimte om te kijken of het echt wat voor me is.”

Het leukste onderdeel van haar job? Klanten die naar haar toekomen en zeggen: ‘verras me, ik zoek iets bijzonders’. Meïra: “Mensen die veel basics in hun kast hebben hangen en écht iets nieuws willen proberen: dat is gaaf. Als ze dan met iets heel uitbundigs de winkel uitgaan, krijg ik daar energie van.”

ZORGEN VOOR LATER

Als je Meïra vraagt naar haar ideale pensioenleeftijd, is dat rond de 55 jaar. “De leeftijd van mijn ouders. Als ik zie hoe zij nu in het leven staan, lijkt mij dat perfect.” Verder heeft de Dierense zich nog niet in haar pensioen verdiept. Zorgen voor later, vindt ze. “Ik weet dat er geld wordt ingehouden op mijn loon en dat het vast ergens in een potje terechtkomt, maar hoe dat verder in z'n werk gaat... Ik zou het echt niet weten. Pensioen laat ik nu even voor wat het is, het is nog te vroeg. Wie weet zoek ik over een paar jaar uit, hoe het in elkaar steekt. Maar na mijn pensioen hoop ik in ieder geval leuke dingen te doen en reizen te maken.”

“Een droom moet je nu naleven, niet pas na je pensioen”

Tijden veranderen. Anne-Marieke van Dam (56) stapte in het analoge tijdperk als verkoopmedewerker voor het eerst een fotozaak binnen. Toen werden er alleen camera's met filmrolletjes verkocht. Inmiddels zijn die ingehaald door digitale versies en mobiele telefoons. Haar passie voor fotografie, werd er niet minder om.

≡ Laura van Horik 📷 Steven Snoep

ANNE-MARIEKE VAN DAM (56)
WERKT BIJ KAMERA EXPRESS IN
ARNHEM.

ACHTERGROND

Anne-Marieke is al 25 jaar gelukkig getrouwd met Louwrens. Samen hebben ze twee jongens en wonen in Duiven. Anne-Marieke studeerde aan de kunstacademie, maar heeft daar uiteindelijk nooit iets mee gedaan. Sinds ze in de retail werkt, heeft de verkoopmedewerker van Kamera Express weken van gemiddeld vier tot vijf dagen. Nu de kinderen bijna de deur uit zijn, heeft ze besloten iets minder te gaan werken. Anne-Marieke is al dertig jaar werkzaam bij fotospeciaalzaken, waarvan de laatste acht bij Kamera Express in Arnhem.

Op haar drieëntwintigste begint Anne-Marieke in het foto vak, maar nog steeds gaat ze iedere dag met plezier naar haar werk. “Wat ik fantastisch vind aan het werken in de winkel, is het inventariseren wat mijn klanten bezighoudt, als ze een camera in hun hand hebben. Waar zijn ze dan op gefocust? Wat willen ze vastleggen, zodat ik een product kan uitkiezen, dat bij ze past. Komt er bijvoorbeeld een dame binnen die in verwachting is, dan weet ik dat ze straks heel veel mooie foto's gaat maken van haar kleintje en dat deze camera dan van betere kwaliteit moet zijn dan haar mobiele telefoon. Daar ga ik dan samen met de klant uitgebreid naar op zoek.”

FOTOGRAFIE POPULAIR
Anne-Marieke is zelf ook een hobby-fotograaf. “Waar je mee omgaat, word je mee besmet, ik houd ervan om beelden vast te leggen, te vereeuwigen,” zegt ze lachend. Haar kennis draagt ze graag over. “Eén van de redenen dat ik niet aan een andere baan begin, is dat ik het zonde vind dat al mijn kennis dan verloren gaat. Ik werk hier al zo lang en ik heb van alles meegemaakt. Vroeger leverden mensen vakantierolletjes in en kochten ze een camera waar ze een jaar of tien mee deden. Dat is nu grotendeels overgenomen door de mobiele telefoon. Maar juist door het mobieltje heeft fotografie ontzettend aan populariteit

gewonnen, doordat veel mensen hebben gemerkt hoe mooi het is om dingen vast te leggen. Ook het analoge tijdperk is nu grappig genoeg weer helemaal hip. Een leuke ontwikkeling.”

NIET MET MIJN PENSIOEN BEZIG

Aan pensioen wil Anne-Marieke nog niet denken. “Ik vind werken nog veel te leuk. Misschien denk ik daar anders over tegen de tijd dat ik zevenenzestig jaar ben, maar nu wil ik echt nog niet stoppen. Ik ben ook niet het type dat nadenkt over wat ik allemaal ga doen als ik met pensioen ben. Die instelling heb ik doordat ik meerdere mensen in mijn leven op jonge leeftijd ben verloren.

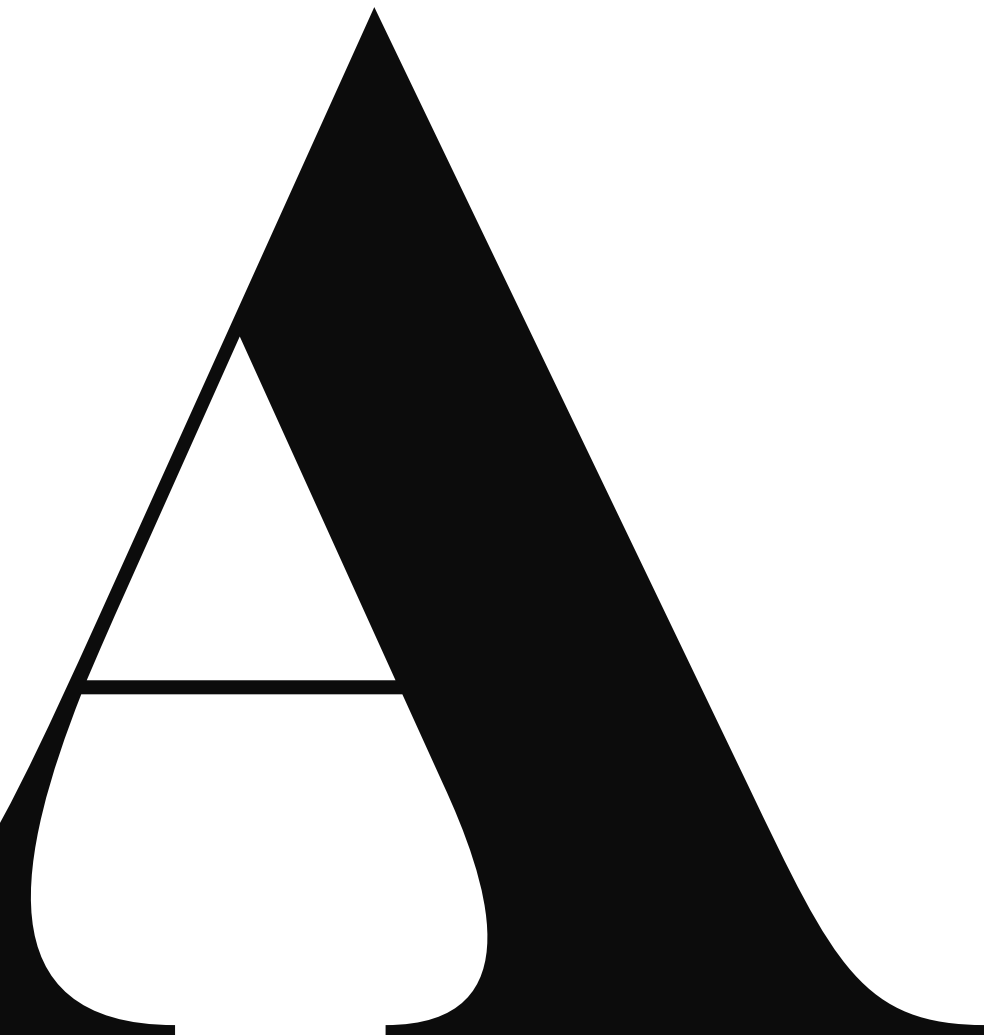
“Ik begin niet aan een andere baan, omdat dan al mijn kennis verloren gaat, zonde”

Mijn ouders bijvoorbeeld, overleden kort na hun pensionering op achtenzestigjarige leeftijd. Ook vrienden die de veertig niet hebben gehaald, ben ik verloren. Daarom pluk ik de dag. Sterker nog: als ik nu wat leuks kan doen, ga ik dat niet uitstellen. Je leeft in het hier en nu.”

“Ik ervaar nooit de rust van complete stilte”

Permanent een pieptoon. Dag en nacht geluid. Monique Klaare (28) kreeg er al op jonge leeftijd mee te maken, acht jaar was ze nog maar. Diagnose: tinnitus. Vanaf dat moment moest ze leren leven met een geluid in haar hoofd wat niet meer verdwijnt.

— Laura van Horik — Steven Snoep

Als kind kwam Monique regelmatig bij de KNO-arts, omdat ze last had van oorontstekingen. Lange tijd is daardoor gedacht dat een beschadigd trommelvlies de oorzaak was van haar tinnitus. Al kon dat nooit met honderd procent zekerheid worden vastgesteld. De diagnose tinnitus daarentegen wél. Dat was voor het kleine meisje dat Monique toen was, lastig te bevatten. “Je bent een kind en hoort ineens een keiharde piep in je hoofd die niet meer weggaat. Dat is natuurlijk niet normaal. Het bracht behoorlijk wat spanning en angst met zich mee. Voor mij voelde het ook alsof de arts er met de diagnose een stempel op drukte en

er vervolgens klaar mee was. Terwijl ik er mee moest leren leven, iets wat je zelf hoort, maar een ander niet.”

HOGE PIEPTOON

Tinnitus bestaat voor Monique veelal uit twee verschillende tonen. De hoge toon, die de overhand heeft, vergelijkt ze met de frequentie die je hoort als er in een film een explosie is geweest. Die hele hoge pieptoon nadien, dát is wat zij vrijwel permanent hoort. Op andere momenten krijgt ze te maken met een laag bromgeluid. “Overdag hoor ik vrijwel altijd de hoge toon, ’s avonds in bed de lage. Vooral toen ik net tinnitus had, kon ik de slaap niet vatten. Als ik dan in bed lag en het doodstil was, speelde die toon enorm op. Het was een gevecht. Totdat mijn geest uiteindelijk zo moe was en ik in slaap viel.”

FONTEIN OP DE ACHTERGROND

Als Monique er echt op let, staat haar handicap de hele dag op de voorgrond. Is ze bezig met andere dingen, kan het wat meer naar de achtergrond verdwijnen. “Ik denk dat dit komt, omdat ik er al zo aan gewend ben. Als ik mijn aandacht volledig op iets anders vestig, heb ik er minder last van. Dan is het eigenlijk te vergelijken met een fontein op de achtergrond.” Lastig vindt ze het om te beseffen dat ze waarschijnlijk nooit meer de rust van complete stilte kan ervaren. “Het is niet dat ik nooit rust heb, maar het gaat om die stilte. Gewoon even niks, helemaal geen geluid. Dat is er voor mij helaas niet meer bij.”

STRESS

Tinnitus is afhankelijk van verschillende factoren. Monique weet dat het erger wordt als haar oren dichtzitten. Dan loopt ze het risico om volledig in

het geluid op te gaan. Ook stress is een belangrijke factor, al is deze relatief nieuw voor haar. “In de coronaperiode ervoer ik extra spanning. Ik ben me er sindsdien meer in gaan verdiepen en constateerde dat stress daadwerkelijk verband houdt met hoe vaak en hoe heftig tinnitus opspeelt. Heb ik bijvoorbeeld spanningshoofdpijn, dan hoor ik het geluid harder. Eigenlijk heb ik dus zelf best veel invloed op hoe ik tinnitus ervaar.”

AFLEIDING

Op de werkvloer bij IKEA, waar Monique ruim vijf jaar werkt, heeft ze haar weg inmiddels gevonden. Daar is afleiding haar sleutel tot succes. “Door constant mijn aandacht op iets anders te vestigen, word ik niet in mijn functiëren beperkt. Als ik een gesprek ben met een klant, focus ik me daarop. Vul ik de schappen, dan heeft dat mijn volle aandacht.” Iets wat ze overigens door de jaren heen heeft moeten leren. “Ik weet

nu dat ik mezelf uit een bepaalde situatie kan halen zodra het opspeelt. Een kleine aanpassing op het werk kan voor mij al wonderen doen. Even met iemand van plek ruilen.”

BEGRIP

Wat daarnaast helpt, zijn de begripvolle reacties van haar werkgever en collega's. Monique loopt niet te koop met haar kwaal, omdat ze anderen niet wil lastigvallen met wat zich in haar hoofd afspeelt. Toch komt het zo nu en dan ter sprake. “Zodra mijn collega's het weten, gaan we het gesprek erover aan. Ook bij mijn werkgever staat de deur altijd open. Als ik ergens tegenaan loop, zoeken we samen naar een oplossing. Dat begrip van beide kanten helpt mij enorm. Daardoor voelt het alsof ik de last niet alleen hoeft te dragen.”

ACCEPTATIE

In het verleden had Monique nog weleens het gevoel, dat ze er alleen voor

Nog maar net acht was Monique toen ze de diagnose tinnitus kreeg.

“Als je tinnitus niet accepteert, gaat het je fysiek en mentaal belemmeren”

stond. Dat heeft ze niet meer. Twintig jaar na de diagnose van haar handicap, heeft ze wel besloten bij een audiologisch centrum aan te kloppen. Dit vanwege de verergering van haar klachten in coronatijd. “Ik word begeleid om nog beter met mijn handicap te leven, want het heeft geen zin om energie te verspillen aan dingen waar je geen invloed op hebt. Accepteer je tinnitus niet, gaat het je zowel fysiek als mentaal alleen maar belemmeren. Dat laat ik niet gebeuren. Ik bepaal mijn leven. Daarom maak ik mij geen zorgen over de toekomst, want ik weet dat ik al die jaren met tinnitus heb kunnen leven.”

ACHTERGROND

Van de Nederlandse bevolking heeft 10 tot 20 procent last van tinnitus. Dit is een geluid dat ontstaat in de hersenen doordat haarcellen in het oor beschadigd zijn. Tinnitus kan soms spontaan overgaan, maar is meestal niet te genezen. Wel zijn de klachten te beïnvloeden. Goed slapen en weinig stress kunnen de klachten bijvoorbeeld verminderen.

Shoppen in Nijmegen

Met een geschiedenis die teruggaat tot ver voorbij de tijd van de Romeinen, behoort Nijmegen tot één van de vier oudste steden van Nederland. Toch is deze stad, gelegen aan de rivier de Waal, niet in haar historie blijven hangen. Als je door de aaneenschakeling van oude straatjes in het centrum loopt, ontdek je het ene na het andere vernieuwende winkeltje.

— Laura van Horik

2 HOEDENSPECIAALZAAK CAPPELLO

Op zoek naar een mooie hoed? Dan ben je bij Cappello aan het juiste adres. De winkel heeft een enorme collectie. Ook het tassen- en sjaalassortiment blijft niet achter. Daarnaast is inmiddels kleding van zowel binnen- als buitenlandse ontwerpers als Bygone, Just In Case en Emily&Fin aan de winkelvoorraad toegevoegd. Loop eens binnen en kijk je ogen uit bij Cappello.

Houtstraat 28

3 MAKE MY DAY

Deze winkel heeft pareltjes op het gebied van kleding en lifestyle. Je vindt hier veel opkomende Scandinavische, Engelse en Amerikaanse merken, waardoor je niet direct iemand tegen het lijf loopt die dezelfde outfit draagt. Er bestaat zomaar een kans dat je deze winkel niet zonder iets te kopen verlaat.

Stikke Hezelstraat 32 & 65

5 512 NIJMEGEN

512 is een toffe twee onder één dak conceptstore, met hippe kleding van Jettie en planten met een verhaal van Ilse. Bijvoorbeeld een tweedehands plant die niet helemaal meer paste bij zijn vorige eigenaar. Heb je ook nog behoefte aan een drankje? Haal dan wat lekkers bij de theebar.

Van Broeckhuysenstraat 20

TIP
VAN LOCAL

7 FIFTH

Irma: "In de jongste winkelstraat van Nijmegen, de Moenenstraat, vind je Fifth. Deze winkel vol damesmode is al ruim vijftientig jaar een begrip in onze stad. Stijlvolle merken en diverse stijlen: van chic tot casual. Als je hier naar binnen gaat, kom je altijd mooier thuis."

Moenenstraat 1

1 BOB & BILL

Irma: "Ik heb diverse vaste winkels waar ik graag kom voor de sfeer en het vernieuwende aanbod. Als je ons mooie centrum binnenwandelt via de Lange Hezelstraat, heb je aan je rechterhand al snel Bob & Bill. Deze winkel heeft niet alleen qua kleding de laatste trends, maar je shopt hier ook leuke items voor jouw interieur of om cadeau te geven. Daarbij heeft Bob & Bill een Mancave in de kelder. De winkel is een feestje om te bezoeken."

Lange Hezelstraat 103

TIP
VAN LOCAL

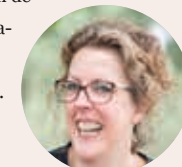
6 WONDER

Deze hotspot middenin het centrum heeft alles - maar dan ook echt alles - voor kinderen. Alleen al de winkel zelf is qua aankleding en inrichting een echte belevenis. Het heeft een licht, ruimtelijk interieur dat bestaat uit een mix van oude en nieuwe materialen, wat als decor dient voor producten in allerlei vrolijke kleuren. Of je nu babykleding, een kraamcadeautje of iets voor de kinderkamer zoekt, de kans van slagen is groot.

Langendijk 12

TIPS VAN EEN LOCAL: IRMA BOEKHORST

Irma Boekhorst (42), al zeven jaar ondernemer en illustrator, verhuisde een half leven terug van het platteland naar het mooie Nijmegen voor de liefde en woont daar nog steeds met haar man en hun negenjarige dochter. Nijmegen is voor haar een groot dorp waar ze altijd wel een bekende tegenkomt. De wekelijkse markt in de stad is vaste prik, net als dwalen door de straten en langs oude panden met haar gezin. Nog steeds weet Nijmegen haar volop te verrassen.

“Ons doel is om een groene stadsoase te creëren”

Bij Steck moet je niet denken aan een standaard tuincentrum. Steck probeert dit concept op een zo verantwoord mogelijke manier naar een ander niveau te tillen. Libby van den Besselaar (29), verantwoordelijk voor marketing en communicatie, laat ons kennismaken met Steck's veelzijdigheid.

≡ Laura van Horik 📷 Wijnand van Till

Omdat er aan de buitenzijde niet veel meer te zien is dan glazen kassen, zou je op het eerste oog niet zeggen, dat dit tuincentrum een oppervlakte heeft van maar liefst 10.000 vierkante meter. Maar als je eenmaal binnen bent, ervaar je hoe enorm groot het is en waan je je direct in een andere wereld: een groene stadsoase.

Als ik aankom, druppelen de eerste werknemers het tuincentrum binnen. Voordat de werkdag begint, wordt er eerst gezellig wat gekletst, om vervolgens met bedrijfsleider Ronald te bespreken wat er vandaag te gebeuren staat en wie wat doet. Zo gaat dat iedere ochtend, vertelt Libby. “We hebben een team van ongeveer dertig personen, die ingezet worden over de zeven dagen per week waarop we open zijn. Het is nu extra druk omdat we bezig zijn met de lentecampagne. Zo’n nieuw seizoen zorgt altijd weer voor veel aanloop. Overwerken is dan geen uitzondering, maar daar we maken met elkaar altijd iets leuks van.”

METAMORFOSE
Steck, vroeger bekend als Tuincentrum Overvecht, werd in de jaren zeventig opgericht als het eerste tuinwarenhuis van Nederland. In het buitenland stond de zaak bekend vanwege de jaarlijkse kerstshows, waarvoor elke winter bussen vol buitenlandse toeristen op bezoek kwamen. Pas sinds twee jaar draagt de winkel de naam Steck. Libby: “De eerste eigenaar, Wim Scherrenberg, de vader van de huidige eigenaar Bob, heeft het tuincentrum opgericht en daarna aan diverse partijen verhuurd. Totdat Bob het twee jaar geleden besloot, zelf te gaan exploiteren. Hij is meteen voor een naamwisseling gegaan. Sindsdien hebben we veel verbouwd en de binnen- en buitenkant een metamorfose gegeven.”

VERANTWOORD ONDERNEMEN
Niet alleen de naam van het tuincentrum is veranderd, maar ook de visie. Steck wil zoveel mogelijk sociaal en ecologisch verantwoord ondernemen. Dat is volgens Libby de reden dat je Steck geen ‘normaal’ tuincentrum kunt noemen. “Veel tuincentra hebben wel een klein stukje in de winkel, waar ze bezig zijn met verantwoord ondernemen, maar wij proberen dit echt over de hele winkel en daarbuiten uit te spreiden.” Ondertussen wijst de marketing- en communicatiemanager naar een plek verderop, waar we meteen naar toe lopen. Het is de voedseltuin voor de horecagelegenheid van Steck, tegenover de Noordertuin. “Hier werken mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er wordt groente verbouwd die deels in onze menukaart wordt verwerkt. Ook hebben we achter Steck een stukje gebiedsontwikkeling. Daar onderneemt een startende kweker, die verantwoord teelt. Direct daarnaast, vind je een bedrijf dat werkt met afvalstromen van restaurants en het verandert in een waardevolle grondstof of producten. In de pluktuin ernaast kunnen mensen over een tijdje biologisch geteelde bloemen plukken.”

DE TUIN
Libby staat alweer bij de afdeling met buitenplanten en alles wat daarbij hoort. Er zijn zelfs vier voorbeeldbalkons. “Als je in de stad woont, moet je tenslotte wel weten hoe je je balkon vult, zegt Libby en staat even stil bij een kleurrijk Frans balkonnetje. “Ons doel is om een groene stadsoase te creëren en tegelijkertijd dit deel van Utrecht vooruithelpen. Dat vinden we belangrijk. Daarbij hoort ook het leven van insecten en andere dieren. Iedereen kent wel vogelhuisjes, maar er is nog veel meer leven in de stad wat je kunt ondersteunen. Zo hebben we oormworm- en voederhuisjes voor eekhoorns en egels.”

“Wij geloven in de totaalervaring”

VAN ALLES
Het leuke van Steck vindt Libby dat hier echt van alles langskomt: van studenten die net zijn gaan samenwonen tot mensen die al hun hele leven bij dit tuincentrum komen. “Dat geldt eigenlijk ook voor ons eigen team. We hebben studenten die net om de hoek komen kijken en werknemers die alle eigenaren hebben meegemaakt. Die mix vind ik juist zo leuk.”

Daarnaast proberen ze bij Steck zoveel mogelijk aandacht te besteden aan klantbeleving. “We geven thema gerelateerde workshops, maar ook lezingen van kwekers die over hun producten komen vertellen. Wij geloven in die totale ervaring en hebben daarom geen webshop. Want op de website kunnen we niet de sfeer neerzetten die we hier hebben. Toen ik hier voor het eerst kwam, dacht ik: wat een groen, maar nu beseft ik pas hoe fijn ik het vind om al die planten om me heen te hebben. Als je hier mag binnenkomen, dan kan je dag eigenlijk al niet meer stuk.”

ACHTERGROND

Als je bij een tuincentrum werkt, bouw je automatisch pensioen bij ons op. Dat doe je doordat er een percentage van je brutosalaris opzij wordt gezet. Ook je werkgever legt een deel in. Check je pensioen op mijnpensioenoverzicht.nl

“Laten zien wat kunst kan betekenen, daar word ik blij van”

Je hoeft niet op de kunstacademie te hebben gezeten om kunst te waarderen. Het levende bewijs zijn deze vier liefhebbers, maar hoe is het om in een kunstwinkel te werken?

✎ Laura van Horik 📷 Lize Kraan

PIM BRAS (62), WERKT BIJ ART ETCETERA IN BUSSUM.

Vroeger reisde hij als kunstenaar door binnen- en buitenland om te exposeren, nu werkt Pim Bras (62) in zijn kunstgalerie: Artetc.nl in Bussum. “Ik had destijds een enorme drive, deed van alles. Zo heb ik bijvoorbeeld een hele serie puzzelschilderijen op doek gemaakt, puur omdat die vorm heel interessant kan zijn: we zijn namelijk constant aan het puzzelen in het leven. Later maakte ik steeds meer verstilde kunst en soms zelfs compleet zwarte schilderijen. Uiteindelijk werden het grote, kleurrijke doeken en krijttekeningen. In die tijd keek ik ook al samen met andere kunstenaars of we galerieën konden interesseren voor ons werk. Dat verkopen, was een welkome aanvulling op het kunstenaarschap.”

VERZAMELEN

Toen hij trouwde en kinderen kreeg, moest Pim zorgen voor een zeker inkomen, in plaats van een schilderij dat af en toe werd verkocht. Om die reden werkte hij

twintig jaar als grafisch vormgever. Toch bleef kunst op de achtergrond altijd een rol spelen. Stukje bij beetje begon Pim van allerlei stukken te verzamelen. Hierdoor stond zijn ontwerpstudio op een gegeven moment zo vol, dat hij vijf jaar geleden besloot een winkelpand te huren. “Waar ik als grafisch vormgever in bleef werken en af en toe iets van mijn verzameling verkocht. Totdat het op een gegeven moment zo goed begon te lopen, dat ik mij helemaal heb toegelegd op de verkoop van beeldende kunst.”

SCHATKAMER

Art Etcetera is in feite één grote catalogus van verzameld werk. “De collectie begint bij CoBrA (afkorting voor Copenhagen, Brussel en Amsterdam, red.), een abstracte kunstvorm die eind jaren vijftig ontstond. Met Karel Appel en Willem de Kooning als de bekendste kunstenaars uit die tijd. Daarnaast ben ik Popart van onder meer Andy Warhol gaan verzamelen. Later voegde ik daar Street- en Sportart aan

toe.” Nog altijd geniet Pim van enthousiaste reacties van klanten op zijn uitbundig kleurrijke collectie. “De één noemt het een schatkamer, de ander vindt het een snoepwinkel. Sommigen worden er helemaal nerveus van. Dat is wel heel grappig. Ik heb een werkruimte gecreëerd waar ik mezelf heel prettig voel. Het is geweldig om met al die verschillende kunstenaars bezig te zijn. Dat doe ik deels samen met mijn zoon. Net als hij vind ik het fijn om mijn liefde voor kunst te delen met anderen.”

PENSIOENWEETJE

Als je in de detailhandel werkt, bouw je automatisch pensioen bij ons op. Wij zijn een nuchtere organisatie die streeft naar een zo goed mogelijk pensioen voor alle aangesloten werknemers. Dat doen wij door het geld slim te beleggen in obligaties, aandelen, vastgoed en hypotheek.

“Het is geweldig om met al die verschillende kunstenaars bezig te zijn”

“Ik vind het belangrijk om de galerie zo toegankelijk mogelijk te maken”

“Ik werd ontzettend gelukkig van kunstgaleries en merkte: dit wil ik ook”

BIRGITTE HEIJNEN (59), WERKT BIJ LUNA ART IN VENLO.

In een monumentaal vijftiende-eeuws pand in Venlo is Luna Art gevestigd. Tussen de ruim 500 jaar oude muren exposeert Birgitte Heijnen (59) het werk van 20 kunstenaars. Er hangen schilderijen, maar er staan ook beelden en objecten van keramiek en glas. “Omdat smaken verschillen, probeer ik een zo gevarieerd mogelijke collectie te presenteren. Ik vind het namelijk belangrijk om de galerie zo toegankelijk mogelijk te maken, want klanten hebben nog weleens drempelvrees.”

KUNSTGALERIES

Tot 2015 woonde Birgitte in totaal 25 jaar in het buitenland, waar ze verschillende banen had. Dat was een mooi avontuur, maar op den duur was het ook weer fijn om terug te gaan naar Nederland. En hoewel ze geen achtergrond in de kunst heeft, Birgitte studeerde namelijk aan de Hoge Hotelschool in Maastricht, heeft de Venlose er altijd interesse in gehad. “Een aantal jaar terug was ik met mijn man op zoek naar een mooi kunstwerk. Ik werd ontzettend gelukkig van kunstgaleries en merkte: dit wil ik zelf ook. Toen ik dat een keer tegen mijn man zei, was zijn reactie even duidelijk als mooi: nou, dan ga je dat toch doen.”

KEIHARD WERKEN

Voor Birgitte kwam een droom uit, toen ze vier jaar geleden met Luna Art begon. “Het is geweldig werk, waarbij je voortdurend op zoek bent naar de juiste stukken, die ik op een zo interessant mogelijke manier wil tonen. In de avonduren en

in het weekend breng ik de verkochte werken bij de mensen aan huis en hang het eventueel op. Daarnaast bezoek ik veel beurzen en musea. Mede door onze service is de galerie in de afgelopen jaren echt gegroeid, we doen bijvoorbeeld proefplaatsingen. Zo kunnen mensen eerst even een paar dagen tegen een schilderij aankijken, voordat ze het daadwerkelijk besluiten te kopen.”

DIT IS HET

Birgitte wordt gelukkig als ze mensen van kunst kan laten genieten. Dat ze een object of tekening zien en denken: wauw. “Vaak zijn klanten al langere tijd op zoek naar iets en willen ze echt het gevoel hebben van: dit is het. Als ze dan uiteindelijk iets vinden, word ik daar enorm gelukkig van. Ook de werkomgeving van dit bijzondere pand is absoluut geen straf.”

PENSIOENWEETJE

Van kunst en wonen tot parfumerie en dranken: de diversiteit in de detailhandel is groot. Voor de werknemers in al deze branches zetten wij ons elke dag in. Niet alleen door een goed inkomen voor later op te bouwen, maar ook om pensioen persoonlijk te maken door verhalen te publiceren in dit magazine van mensen uit de retail.

“Afrika had meteen impact op mij”

ROB IJPELAAN (59), WERKT BIJ ART OF AFRICA IN ALKMAAR.

“ Afrika grijpt je bij de keel. Het zit in je hart. Als je het één keer hebt omarmd, houdt het je voor altijd vast”, zegt Rob Ijpelaan (59). Hij bestiert samen met zijn vriendin Linda (54) de winkel Art of Africa in Alkmaar, die sinds 1999 haar deuren heeft geopend. Rob: “Bij ons ligt de focus op beelden en omdat ieder beeld een uniek verhaal heeft, koop je altijd iets wat je nergens anders kunt vinden. Daarbij is onze beeldentuin in Noord-Scharwoude een belevenis. Alleen al het magazijn telt duizend unieke werken uit alle windstreken van het Afrikaanse continent.”

In de winkel in Alkmaar staan hoofdzakelijk sculpturen en maskers uit Zimbabwe. “Wat dat betreft hebben wij ons werkterrein verlegd. Bij de start van de winkel, gingen we vooral op zoek in landen als Kenia en Tanzania. Maar toen wij Zimbabwe ontdekten, waren we verkocht. Je stuit er op zulke mooie werken.”

AVONTUUR

Rob en Linda gaan ieder jaar een maand naar Afrika om inkopen te doen, maar laten ook werk in opdracht maken. “Eigenlijk zijn we een doorgeslagen fairtrade bedrijf, zeg ik altijd. We halen natuursteen uit de mijn, die we naar de kunstenaars

brengen, zodat ze hun creaties gestalte kunnen geven. Een ongelooflijk mooi, maar ook moeizaam traject. Want van de mijn, tot aan het beeld in de winkel, is het een lang traject. En avontuurlijk.”

BALANS

Als Rob tussen zijn beelden staat, weet hij waarvoor hij het doet. “Elk beeld heeft een fantastisch verhaal en dat brengen we over aan onze klanten. De energie die dat teweegbrengt, krijgen we dubbel en dwars terug. Mensen komen van heinde en verre naar onze winkel toe. Ik vind het prachtig om klanten te helpen en dat zal altijd zo blijven.”

PENSIOENWEETJE

Ga je binnenkort met pensioen, dan is het handig als je goed voorbereid bent. Op onze website pensioenfondsdetailhandel.nl zetten wij de belangrijkste zaken voor je op een rij, zodat je straks zorgeloos kunt genieten van je pensioen.

“Je kunt in Zimbabwe mooie spullen kopen, maar het is de kunst om het hier te krijgen”

“Ik beleef echt plezier aan dat één op één contact”

“Catch is als een autorit: het vehikel heeft me overal gebracht”

ROEL VAN DEN BRINK (64), WERKT BIJ CATCH PROJECTEN IN UTRECHT.

Als oprichter van Catch Projecten in Utrecht heeft Roel van den Brink (64) al heel wat meegemaakt. Hij voelt zich soms net een geschiedenisleraar als hij erover praat. De winkel van nu noemt hij een soort samensmelting van alles wat er in 42 jaar Catch Projecten is opgebouwd. Van een stalletje met posters en kaarten op het Neude werd het een winkel aan de Oudegracht in Utrecht, en groeide door tot uiteindelijk vier zaken. “Ik kan me nog goed herinneren dat rond de eeuwwisseling een meneer de winkel binnenstapte, die vertelde over een apparaat te beschikken, dat per stuk kon maken wat ik in mijn winkel had hangen. Het was een printer. Ook het internet kwam in die tijd snel op. Dat heb ik geweten. Vroeger kwamen mensen vanuit Parijs naar Utrecht gereden om posters te halen. Dat is nu haast ondenkbaar.” Catch Projecten ging weer terug naar één winkel met twee werknemers in plaats van tientallen.

PUZZELEN
Hoewel Catch Projecten al een lange tijd bestaat, kan niemand er na al die jaren een label op plakken, zegt Rob terwijl hij door zijn winkel loopt en honderduit vertelt: “Het is geen kunstwinkel, galerie of kaartenmakerij, maar je kijkt je ogen uit, dat is misschien wel de kracht van deze zaak. Daarom

geef ik mensen graag een rondleiding. Zo kunnen ze al zoekend iets ontdekken wat ze aanspreekt. De winkel heet niet voor niets: Catch Projecten. Je vist met je ogen en dan is het op een keer hebbes.”

CONTACT
Roel ziet in iedere klant de kans op een interessante ontmoeting. “Ik beleef echt plezier aan dat één op één contact en dat doe ik met mensen over de hele wereld. Catch vergelijk ik dan ook regelmatig met een auto. Het is één grote rit en het vehikel heeft me overal gebracht: in New York, Los Angeles en op allerlei andere intrigerende plekken. Ik vind het nog steeds leuk om naar een kunstwerk te kijken, terwijl ondertussen het verhaal komt bovendrijven over het ontstaan ervan. Dat geeft energie.”

PENSIOENWEETJE

Pensioen bestaat meestal uit meerdere delen: AOW en ouderdomspensioen. AOW is het basispensioen van de Rijksoverheid dat je van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) ontvangt. Ouderdomspensioen is het vermogen dat je samen met je werkgever opbouwt door vanaf je twintigste elke maand geld (premie) in te leggen.

“Wij zijn nogal rusteloos”

Nog geen drie minuten lopen van het strand woont Els Leendertse van Eck (73) met haar man Ben (72) op het eiland Djerba in Tunesië. Ze zijn er drie jaar geleden komen wonen door de vakantieliefde van Els haar dochter. Dit is hun verhaal.

≡ Kees Beudeker 📷 Susanne Hüetl

Mocht presentator Philip Freriks in De Slimste Mens ooit een lastige vraag stellen over Djerba, is de kans groot, dat die zal gaan over de mythe van het eiland: het moment waarop Odysseus, de held uit de verhalen van Homerus, voet aan wal zette en verleid werd door nimfen, die hem lotusbloemnectar te drinken gaven. Hierdoor wilde de avonturier niet meer naar huis. Knorrig zou jurylid Maarten van Rossum eraan toevoegen dat er een veel spannender feit is te benoemen uit de eilandgeschiedenis: de piraat Dragut Reis, die op Djerba een uitvalsbasis had en in 1560 de toren Bordzh-el-Rus oprichtte met vijfduizend schedels van zijn vijanden. Pas in 1848 werd dit bouwwerk ontmanteld en de menselijke resten begraven. Volgens de overlevering ligt er ergens op het eiland nog wel een schat begraven.

VAKANTIELIEFDE

Wie nu een bezoek aan Djerba brengt, komt in een heel andere wereld terecht. Een niet onaanzienlijk deel van de kustlijn is ingenomen door internationale hotelketens en ook de belangrijk-

“Maar wat ik echt fantastisch vind is de open en tolerante sfeer op het eiland, waar allerlei geloven vreedzaam samenleven”

ste stad op het eiland, Houmt Souk, een middeleeuwse medina met een labyrint van stegen, is ingesteld op toeristen uit voornamelijk Duitsland en Frankrijk. Els en Ben wonen aan de rand van deze ‘zone touristique’.

Hun spierwitte huurhuis, is een traditionele ‘menzes’, gebouwd om koelte te brengen in de Noord-Afrikaanse warmte. Het heeft dikke muren en een karakteristiek koepeldak. Ze kwamen

er terecht via de dochter van Els, die met haar man en kinderen in het agrarische binnenland woont. “Het is een klassiek verhaal,” zegt Els. “Mijn dochter had kennis aan een Tunesiër, vakantie liefde, drie jaar geleden is ze met hem getrouwd. Toen wij voor het huwelijk op het eiland kwamen, waren we meteen onder de indruk. Ben zei tegen onze schoonzoon: ‘Als jij een huisje weet te vinden vlakbij zee, dan zijn wij zeker geïnteresseerd’.”

MET DRIE HONDEN EN EEN KAT OP DE BOOT NAAR TUNIS

Op dat moment wonen Els en Ben al drie jaar in Rambla Aljibe, een dorpje in Zuid-Spanje, vlakbij de havenstad Almería. Ze zijn er min of meer op advies van de arts gaan wonen. Els heeft artrose en werd aangeraden om een warme streek op te zoeken. Na wat rondreizen in Italië, Frankrijk en Spanje, kiest het stel voor een rustig en betaalbaar plekje aan de Zuid-Spaanse kust. En hoewel ze het er prima naar hun zin hebben, en leuke mensen ontmoeten, blijkt het lastig om contact te leggen met de Spaanse dorpsbewoners. De kennissenkring bestaat voornamelijk uit Engelsen en Duitsers. Mede daarom zit het echtpaar nog geen twaalf maanden na hun eerste bezoek aan Djerba, met drie honden en een kat op de boot naar Tunis, gevolgd door een containerschip met meubels.

AUTOBANDEN LEEG LATEN LOPEN

Voor Els - in Den Haag geboren en in Leidschendam opgegroeid - is de verhuizing naar Djerba een peulenschil. Vanaf haar achttiende, toen ze voor het eerst trouwde, is ze eraan gewend geraakt om iedere paar jaar van woning of woonplaats te wisselen. Nog voor haar 24ste, als ze moeder is geworden van twee dochters en voor het eerst in scheiding ligt, verkast ze vier keer: van Sassenheim tot aan Baarle-Nassau. Daarna woont ze met haar tweede man in België, waar ze een café runt. Als ook dat huwelijk stukloopt, inmiddels zijn ze dan weer terug in Nederland, gaat Els in de Amsterdamse Bijlmer wonen.

Els en Ben (foto links onderin) wonen aan de rand van de 'zone touristique' in een traditionele 'menzes', gebouwd om koelte te brengen in de Noord-Afrikaanse warmte.

Els en Ben hebben er in Tunesië een grote familie bijgekregen

Tijdens haar werk in een gift shop, leert ze Ben kennen, haar derde en huidige man. Vanaf dat moment verruilen ze straatnamen als in een spelletje Monopoly. Van een flatje in de Bijlmer gaat het naar huizen in Weesp, Almere, Lunteren, Voorthuizen, Dronten en in Duitsland Haselünne en Vinnen. Tussendoor bezitten ze nog een eiland met een woonklipper op de Westeinder plassen, bij Aalsmeer. Els: “Wij zijn nogal rusteloos. Jaren geleden heeft een vriend ons al eens geadviseerd om vlak voor ieder weekend de

autobanden leeg te laten lopen. Zodat we geen makelaars of huizen meer kunnen bezoeken.”

ALTIJD LEKKER WEER

Inmiddels is Els 35 jaar met Ben getrouwd en oma van zes klein- en twee achterkleinkinderen. Op het moment dat ze stopte met werken, was ze 55 jaar en manager buitendienst bij winkelketen Boekenvoordeel. Bij dit bedrijf belandde ze door een te hoge werkdruk in de ziektewet. Zo kwam een einde aan een lange loopbaan in de detailhandel, die op haar vijftiende begon in een boekwinkel en een klein uitstapje kende naar de horeca.

Els en Ben wonen nu op nog geen drie minuten lopen van zee, in een huurhuis dat net door het stel is opgeknapt. De badkamer is vernieuwd en

er is een garage bijgebouwd. Ook de grote ommuurde tuin wordt nu aangepakt en deels bestraat. “Wij vinden het heerlijk om te tuinieren of met een kop koffie en een goed boek aan het strand te zitten. Het is hier eigenlijk altijd lekker weer. En waar je ook bent, het is allemaal even prachtig. Hoogbouw zoals in Spanje kennen ze hier niet en Nederlanders zijn op het eiland graag geziene gasten. Maar wat ik echt fantastisch vind, is de open en tolerante sfeer op het eiland: allerlei geloven leven op Djerba vreedzaam samen. Naast moskeeën staan kerken van diverse gezindten en je vindt hier niet alleen de grootste Joodse enclave in een Arabischsprekend land, maar ook één van de oudste synagogen ter wereld: El-Ghriba. Daarbij durf ik wel te beweren, dat je je hier ‘s avonds veiliger voelt dan in Amsterdam. De mensen letten op je. Het

enige wat mijn man mist is een varkenslapje, dat wordt hier niet verkocht: onrein.”

HOUTSKOOLVUURTJE

Een stukje met de auto het binnenland in, waar de roodbruine woestijngrond wordt afgewisseld met het groen van olijfbomen en datumbosjes (een soort palmen), woont de dochter van Els. Haar schoonzoon is Berber, een volk dat

nog voor de Arabieren, deze streek in Tunesië bewoonde. Hij is de eigenaar van een vissersboot, haar dochter werft vanuit huis kandidaten voor onderzoeksbureaus in Nederland. Door het huwelijk hebben Els en Ben er een grote familie bijgekregen met ooms, tantes, nichten en neven waar ze regelmatig bij op bezoek gaan. “En zodra wij bij hun zijn, gaan in de woonkamer de matrassen op de grond en maken wij in het midden van de ruimte een houtskoolvuurtje voor de thee. Ook al hebben ze zelf weinig tot niets, als je niet oppast, krijg je van alles onder je arm toegestopt. Ik geloof niet, dat wij hier ooit nog weggaan.”

PENSIOENWEETJE

Dit zeggen Elsen Ben over hun pensioen

Els en Ben voelen zich in Djerba een stukje rijker dan in Europa. Beiden ontvangen ze AOW en ouderdomspensioen. De huur van hun huis komt neer op circa 360 euro per maand en met z’n tweeën gaan ze makkelijk voor tien euro uit eten. Een klusjesman rekent 3 euro per uur. Voordat ze vanuit Spanje naar Tunesië vertrokken, hebben ze eerst gecheckt of de AOW ook daadwerkelijk kon worden uitbetaald. In sommige landen is dat niet mogelijk.

Voor of tegen stemmen

Omdat de meeste aandeelhoudersvergaderingen achter gesloten deuren plaatsvinden, zijn er op YouTube nauwelijks beelden van te vinden. Het enige filmpje wat een interessant kijkje geeft in deze wereld, is een verslag van de Nederlandse beleggingswebsite blondjesbeleggenbeter.nl. Zij bezochten in 2018 de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van Berkshire Hathaway, het bedrijf van Warren Buffet, één van de rijkste mensen en succesvolste beleggers ter wereld. In zijn woonplaats Omaha, in de Verenigde Staten, nodigt hij ieder jaar alle aandeelhouders uit en iedereen lijkt ook echt te komen, al bezit je slechts één aandeel. Daardoor doet de Berkshire Hathaway aandeelhoudersvergadering aan als een dagje uit. Met een feesttent, livemuziek en volop eten en drinken. Het stemmen gebeurt tussen het entertainment door.

Ben je belegger in aandelen dan mag je stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Op die manier kun je invloed uitoefenen op een onderneming. Pensioenfonds Detailhandel doet dat veelvuldig en over de hele wereld. Het is een van de mogelijkheden om de beleggingen in lijn te brengen met de vier duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties. Deze doelen, door deelnemers van Pensioenfonds Detailhandel gekozen, staan voor: fatsoenlijk en eerlijk werkgeverschap, goed bestuur en klimaatactie.

≡ Kees Beudeker ✎ Veerle van der Veer

Stijfjes

Toch is dat eerder uitzondering dan regel. Vaak is de sfeer tijdens het stemmen op een aandeelhoudersvergadering formeel en stijfjes. Met in een conferentie- of theaterzaal op het podium de voorzitter van de raad van commissarissen, die de vergadering leidt, en daarnaast het management: de leden van de raad van bestuur. Zij zitten achter tafels met naam- en functiebordjes te wachten om mogelijke vragen van aandeelhouders in de zaal te beantwoorden. Bij ieder agendapunt geeft de voorzitter een korte toelichting en zodra deze in stemming wordt gebracht, kunnen de aandeelhouders op een elektronisch stemkastje of de mobiele telefoon aangeven of ze voor of tegen zijn. De meerderheid van stemmen bepaalt of een voorstel wel of niet mag worden aangenomen. Bijvoorbeeld of er een financiële bonus mag worden uitgekeerd aan de CEO of een van de andere bestuursleden.

Zelf agendapunten inbrengen

Bij een aandeelhoudersvergadering kunnen aandeelhouders ook zelf agendapunten inbrengen. Dit zijn de zogeheten aandeelhouderresoluties. Tot tien jaar geleden werd dat nauwelijks in Europa gedaan, maar onder invloed van grote beleggers, die meer invloed wilden uitoefenen, is het ook naar ons overgewaaid. Het is een middel, waarmee vooral grote, activistische beleggers zo direct mogelijk invloed willen uitoefenen op het management van een beursgenoteerde onderneming. Voorbeeld in Nederland van zo'n activistische beleggersgroepering is Follow This, een beweging van groene Shell-aandeelhouders, die als een luis in de pels van de energieproducent proberen het bedrijf via aandeelhoudersvergaderingen te stimuleren sneller over te schakelen naar klimaatvriendelijke vormen van energie.

De meerderheid van stemmen bepaalt of een voorstel het wel of niet haalt

gekozen vier duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's, red.). Als er op een aandeelhoudersvergadering bedrijfsbesluiten op de agenda staan, die daar tegenin druisen, proberen we die te stoppen door een tegenstem uit te brengen. Andersom, werkt het natuurlijk ook. Staan er beslissingen op stapel met een positief effect op de vier SDG's, dan stemmen we voor."

Starbucks en de bonus

In het afgelopen jaar werd door Pensioenfonds Detailhandel op 1172 aandeelhoudersvergaderingen gestemd. Deze stemmingen worden op de website van het pensioenfonds openbaar gemaakt. Opvallend waren een paar stemmingen, zoals die bij Starbucks, het koffiemark. In een aandeelhoudersvergadering in maart 2021 vroeg het bestuur van de koffiemultinational om een extra tweede bonus voor hun CEO. Kranenburg: "Omdat wij buitensporige beloningen niet vinden passen bij eerlijk werkgeverschap en een goed bestuur, heeft dit voorstel van het management het mede door de tegenstem van Pensioenfonds Detailhandel niet gehaald."

Pensioenfonds Detailhandel stemde daarnaast in een zaak bij de Japanse elektronica-firma Toshiba. Door een vernietigend oordeel uit een onderzoeksrapport over de gang van zaken rondom het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen van deze firma, was een jaar eerder al bijna het volledige

bestuur opgestapt. Alleen de voorzitter van de raad van bestuur en een lid van de auditcommissie waren blijven zitten. Met een meerderheid van stemmen, waaronder die van Pensioenfonds Detailhandel, werden beide weggestemd.

Mercedes-Benz Group AG en het dieselschandaal

Een stuk minder fortuinlijk was Pensioenfonds Detailhandel bij Mercedes-Benz Group AG, het moederbedrijf van onder meer automerk Mercedes-Benz. Tijdens een bijeenkomst in maart vorig jaar, verzocht het management van dit Duitse concern het bestuur én de raad van commissarissen uit de wind te houden en te ontslaan van aansprakelijkheid voor mogelijke rechtszaken in het dieselschandaal. "Helaas, bleek in de vergadering de meerderheid van de aandeelhouders voor te stemmen, wij tegen," vertelt de manager verantwoord beleggen bij het pensioenfonds. "Toch is het belangrijk dat we het bedrijf een signaal hebben gegeven, want het is zorgwekkend dat het bestuur geen verantwoordelijkheid heeft willen nemen voor dit dossier. Als er straks nog meer issues blijken te zijn, is het de vraag hoe het bestuur reageert en het bedrijf dan leidt. Bij een tegenstem sturen wij bovendien altijd een brief naar het bestuur om die tegenstem uit te leggen."

Exxon in lijn met klimaatakkoord Parijs

Grover geschut kwam eraan te pas bij de aandeelhoudersvergaderingen van olie- en gasproducent Exxon. Kranenburg: "Omdat het Amerikaanse bedrijf de deur dicht bleef houden voor gesprekken over klimaatissues en stemmen tegen het bestuur van Exxon telkens bot vingen, heeft onze stem-

provider een aandeelhoudersresolutie mede-ingediend. Kortgezegd kwam dit erop neer, dat Exxon zich in de lobbyactiviteiten moet houden aan het klimaatakkoord van Parijs. Dat voorstel werd door ruim 60 procent van de aandeelhouders gesteund en dus aangenomen. Ook zijn er nieuwe bestuurders in het management gekozen die een succes willen maken van de energietransitie."

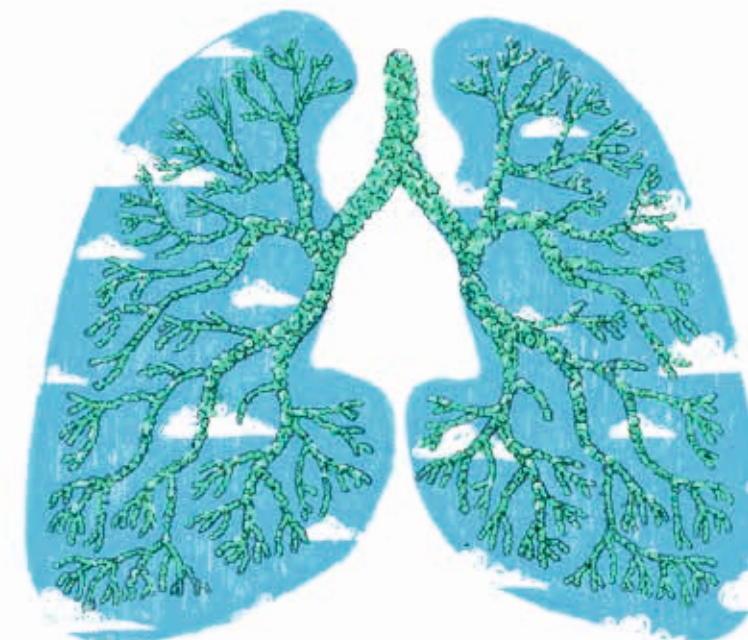
Echte positieve verandering

Louise Kranenburg, manager verantwoord beleggen bij Pensioenfonds Detailhandel vertelt dat het pensioenfonds snel geneigd is voor aandeelhoudersresoluties te stemmen. "Die stem is een belangrijk signaal naar de onderneming. Ook al heeft het bedrijf verbeteringen toegezegd, het is goed om te laten weten hoe belangrijk wij het onderwerp vinden." Zelf dient Pensioenfonds Detailhandel amper aandeelhoudersresoluties in. Kranenburg: "Dat is een zeer arbeidsintensief proces en wordt alleen overwogen als het in samenwerking met andere pensioenfondsen of partijen kan. Wat wij het meest doen, is stemmen op de door de onderneming ingebrachte

agendapunten. Dat kan bijvoorbeeld gaan over het beloningsbeleid binnen een onderneming of de goedkeuring van het jaarverslag zelf."

In 2050 klimaatneutraal

Pensioenfonds Detailhandel heeft het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen uitbesteed aan BMO GAM, een in engagement gespecialiseerd bedrijf. "De basis voor ons stemgedrag wordt bepaald door ons stembeleid, dat voortkomt uit internationale verdragen, richtlijnen en convenanten," zegt Kranenburg. "Ons doel is bijvoorbeeld om in 2050 een beleggingsportefeuille te hebben die volledig klimaatneutraal is. Daarbij willen wij onze beleggingen steeds meer in lijn brengen met de door onze deelnemers

“Ons team is één grote familie: samen uit, samen thuis”

Tijdens de pandemie verdubbelde Juwelier Jos uit Gouda het medewerkersbestand van zijn zaak: van twaalf naar vijftientig mensen. Bij Jos van Beek (59) maakt het niet uit of je net begint of al vijftientig jaar met hem samenwerkt. Voor hem is iedereen even belangrijk.

≡ Laura van Horik 📷 Lize kraan

Wat is je grootste drijfveer?

“Ik vind het prachtig om emotie te vertalen naar een tastbare herinnering. Ik ben door de jaren heen langzaam gaan begrijpen wat dat is. Dat komt vanuit een bepaald gemis van mijzelf. Vaak krijg je ergens in je leven wel een armbandje van je ouders, of een horloge van je opa. Een mooie herinnering die je door de jaren heen bewaart en koestert. Ik heb dat vroeger nooit gekregen en vind dat eigenlijk heel jammer. Ik wil niet dat andere mensen dat ook zo ervaren en probeer het mijn klanten daarom wél mee te geven. Ik merk dat ze daar heel gelukkig van worden.”

Wat heeft de pandemie jou gebracht?

“Groeï. Ik heb bewust geïnvesteerd en meer mensen aangenomen. Natuurlijk denk je in tijden als deze: wat overkomt mij? Maar ik vond dat ik niet alleen op overheidssteun kon leunen. Als ondernemer ga je daar kapot aan. Daarom heb ik visie gehouden en verder gekeken dan mijn neus lang is. Ik ben naar een nieuwe manier van ondernemen gegaan. Eigenlijk ben ik gestopt met juwelieren en gestart met het ontzorgen van mijn klant. We krijgen nu eenmaal minder bezoekers in de winkel, er wordt meer online gekocht. Daarom is

het zaak om beter naar onze gasten te luisteren.”

Hoe kijk je naar je team?

“Als één grote familie: samen uit, samen thuis. Het maakt niet uit of je stagiair bent of al vijftientig jaar met me samenwerkt, iedereen is belangrijk. Dat teamgevoel stralen we uit. Daarbij kijk ik graag naar iemands sterke kanten, zodat die kwaliteiten binnen het bedrijf kunnen worden ingezet.”

Hoe komt het, dat jullie zo goed samenwerken?

“We luisteren en hebben respect voor elkaar. Helpen waar nodig, zowel privé als zakelijk. Mijn werknemers mogen ook alles tegen me zeggen. We moeten niet alleen de klant begrijpen, maar ook elkaar. Wekelijks pakken we dan ook even een moment om te bespreken waar iedereen tegenaan loopt. Elkaar die ruimte geven is naar mijn idee de essentie van samenwerken.”

Waar lig je als werkgever wakker van?

“Van een probleem dat nog niet oplosbaar is. Al moet ik zeggen dat ik altijd goed slaap. Natuurlijk zijn er weleens vervelende dingen, maar dat moet je laten gaan. Dat advies geef ik mijn collega's ook: zit je iets dwars: laat het los.”

Puzzel en win!

Natuurlijk kun je na een lange werkdag op de bank ploffen voor de tv, maar je kunt ook aan het puzzelen slaan. Goed voor je brein én je maakt kans op een leuke prijs.

BINAIRE PUZZEL

0			1		0		0		
		0							1
	0			1					
0		1				0			
	1	1			1	0		1	0
	0		0						
					0	0		1	
						0			
	1	1			1				0

Bij een binaire puzzel moet in elk hokje een nul of een één geplaatst worden. Er mogen nooit meer dan 2 nullen of 2 enen naast elkaar of boven elkaar staan. Elke rij en elke kolom moet evenveel nullen als enen bevatten. Er mogen geen twee rijen en kolommen exact hetzelfde zijn.

SUDOKU

8		7	1	9	4	3		
						1		
			6			4	5	
			5	6				3
7	1						2	6
9			3	1				
	8	4			7			
		9						
		1	9	3	8	7		5

KRUISWOORDPUZZEL

	1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	
12							13		14				15
16			17			18		19				20	
21					22						23		
24			25		26		27	28		29		30	
31		32						33			34		
		35				36	37						
					38								
39		40		41			42		43		44		45
46	47						48					49	
50			51		52		53					54	
55					56	57					58		
59			60		61			62		63		64	
65		66						67			68		
	69							70					

41	6	70	21	45	25	65	4	53	15
----	---	----	----	----	----	----	---	----	----

Breng letters uit de puzzel over naar de hokjes met het corresponderende nummer.

Horizontaal: 1 voldoende 6 gezichtsverzorgende artikelen 12 pl. in Flevoland 14 dwergboom 16 Japans bordspel 17 draaisprong 20 geografische mijl 21 loofboom 22 schoolopgave 23 gekuifde vogel 24 Nederlandse Spoorwegen 25 naklank 27 lentebloem 30 zangnoot 31 deel v.e. fiets 33 deel v.e. woning 35 struik 37 soort popmuziek 38 volstrekt niets 40 veldloop 42 bed 46 bowlingterm 48 veeleer 50 schapengeluid 51 vulkaan op Sicilië 53 verharde huid 54 in opdracht 55 persoonlijkheid 56 pestkop 58 politieke partij 59 Evangelische Omroep 60 ongewoon 64 water in Friesland 65 uit gevaar halen 67 oogvocht afscheiden 69 om die reden 70 geneesmiddel.

Verticaal: 1 luxueus tijdschrift 2 emeritus 3 vervalst 4 Japanse piervouwkunst 5 lof 7 kloosteroverste 8 karbonade 9 een zekere 10 United States 11 tempel 12 aantekenboek 13 regieaanwijzing 15 invoer 18 loofboom 19 Balt 25 verkoopruimte 26 scheel kijken 28 snaarinstrument 29 hemellichaam 32 naamloze vennootschap 34 deciliter 36 lange sliert 37 gevechtsvliegtuig 39 pooldier 40 symbool voor chroom 41 wijnmaand 43 balspel 44 deo volente 45 warme luchtstreek 47 saldo 49 dooier 52 onaangepast mens (afk.) 53 pl. in Drenthe 57 100 vierkante meter 60 gravin van Holland 61 noordnoordoost 62 Griekse ongeluksgodin 63 stuk doek 66 domina 68 nikkel.

MAAK KANS OP ÉÉN VAN DE VVV-BONNEN

Stuur de oplossing van de kruiswoordpuzzel voor 1 juli 2022 naar communicatie@pensioenfondsdetailhandel.nl

Teamspirit

Of je wel of niet fluitend naar je werk gaat, hangt letterlijk af van de collega's om je heen. In deze rubriek komen de leukste en gezelligste retailteams voorbij. Van feestfoto's tot jubileumkiekjes.

1

2

4

3

Zit jij ook in een leuk team?

Maak dan een foto met je collega's en stuur deze naar: communicatie@pensioenfondsdetailhandel.nl

1. Candy Case

"Wij van Candy Case - een webshop in iPhone hoesjes - werken met een klein team van meiden. In eerste instantie is Stefanie begonnen, maar sinds vorig jaar is tevens Cindy onderdeel van het team en sinds een aantal maanden ook Laura en Daniëlle. We hebben een relaxte, casual werksfeer waarbij ontwikkeling en creativiteit belangrijk zijn. Iedereen is vrij om eigen ideeën in te brengen, zodat we die vervolgens zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. Onlangs hebben we samen nog een hele nieuwe collectie bedacht!"

2. Pleasurements

"Wij zijn het trotse team van de mooie lingeriewinkel Pleasurements in Amsterdam. Wij hebben een bijzondere sfeer en er zijn veel vriendschappen binnen dit team. We vertellen elkaar veel, wat allemaal binnen onze muren blijft. Het is fijn om zo met elkaar te kunnen delen wat we meemaken. Daarnaast hebben we ieder kwartaal een viering, bijvoorbeeld een etentje, borrel of vaartocht. In juni gaan we zelfs met z'n allen naar Parijs, dat is helemaal leuk!"

3. Natur-el

"Joe! Wij zijn het, de negen blijmakers van Natur-el! De grootste duurzame modewinkel in de mooiste stad: Rotterdam. We zijn allemaal totaal verschillende types, maar samen hebben we een duurzaam hart en maken wij er met een flinke dosis Rotterdamse humor - een 'niet lullen maar poetsen' mentaliteit - elke dag een feestje van. En het mooiste is dat we niet alleen collega's zijn, maar dat er ook hele fijne vriendschappen zijn ontstaan."

4. The Lingerist

The Lingerist is de eerste lingerie retailer die uitsluitend ethische en duurzame merken aanbiedt. Op onze website en in onze winkel in Amsterdam vind je meer dan 20 verschillende merken, van basic tot speels en kleurrijk. Ons motto - to womankind - vervult de lingeriewensen voor vrouwen van diverse achtergronden, smaken en maten. We kunnen niet wachten om je in onze winkel te verwelkomen!

jij&de achter pagina

OUDE BEKENDE IN DE WINKELSTRAAT

United Colors of Benetton
heeft een tijdelijke
knalroze winkel geopend
in Milaan, Italië.

Mis ons niet en vind Jij&Wij magazine ook online!

www.jijenwijmagazine.nl | [f](#) [i](#) [in](#)

Je geld zien groeien?

Sommige mensen denken dat als je van baan wisselt, het opgebouwde pensioen verloren gaat. Een misverstand. Jouw pensioenaanspraken blijven van jou. Op mijnpensioenoverzicht.nl vind je een overzicht van jouw tot nu toe opgebouwde pensioen.

IN DE KIJKER:

FRAECK: 2 unieke winkels inclusief een atelier in Arnhem. Je vindt hier mooie duurzame handgemaakte tassen. Aan het stationsplein is de collectie voor een breder publiek en wordt er geëxperimenteerd met nieuwe producten. Daarnaast worden er ook items van ontwerpers verkocht. Welke winkel vind jij een bezoekje waard? Laat het ons weten via communicatie@pensioenfondsdetailhandel.nl

SERVICE

Kom je ergens niet uit of heb je een vraag? De Pensioendesk is van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur bereikbaar op dit telefoonnummer: **0800-1972**.

Je kunt ons ook altijd mailen: deelnemer@pensioenfondsdetailhandel.nl. Lees meer op pensioenfondsdetailhandel.nl